

ELŐFIZETÉSI
ÁR:
FÉLÉVRE
80 korona
EGÉSZ ÉVRE
150 korona.

Szabóipari Újság

MEGJELENIK:
MINDEN HO
8-ÁN ÉS
20-ÁN.

A BUDAPESTI FÉRFISZABÓK IPARTESTÜ-
LETE, A BUDAPESTI SZABÓIPAROSOK
HITEL- ÉS TERMELŐ SZÖVETKEZETE,
AZ EGYESÜLT SZABÓIPAROSOK KÖRE
HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

ULLMANN JAKÓ

FŐMUNKATÁRSÁK:

TIBOR SAMU. BREUER TÓDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VII., HÁRSFA-UTCA 24.

TELEFON: József 122—32.

Az Iparosok Országos Központi Szövetkezetének II. évi közgyűlése.

Amily szerény keretek közé szorult a magyar kisipar, ép oly szerény keretek között tárgyalták le a magyar ipari szövetkezetek országos érdekű ügyeit.

A kereskedelmi és pénzügyministeri kiküldötteknek e minőségükben nem volt szavuk a magyar kisiparhoz. Magába vergődött a sorsára hagyott kisipari tábor. Ugy tudjuk, hogy a gazdák szövetkezeti központjának kongresszusán és közgyűlésén hagyományos szokás, hogy a kormány kiküldöttei legalább kormányuk üdvözlését tolmácsolják. Ugy látszik, hogy a kormány kiküldöttei az ipari szövetkezetek támogatását illetőleg, velünk együtt azt érezték, hogy az államtól kapott szerény anyagi támogatáshoz viszonyítva, legszebb erény a hallgatás...

Mielőtt áttérnénk a krónikás szerepére, a központ adatai alapján néhány számadattal ismertetjük a magyar kisipari szövetkezetek működését:

A központ kötelékébe tartozik 56 szövetkezet 7664 taggal, 13 millió K üzletrésztőkével és 6 millió K tartalékalappal együtt 19 millió K tőkével. Ebből a szabó szövetkezetek 1591 tagot és 1 és fél millió K tőkét képviselnek.

Az összes szövetkezetek termelése 120 millió K, amelyből 67 millió K volt a közszállítás,

Tagjaik részére 210 millió K értékű anyagot szereztek be. Az államtól forgótőkére az év folyamán 13 millió K-t kaptak. (A történeti hűség kedvéért megjegyezzük, hogy 1922. év elején további 30 millió K-t adott az állam.)

Idegen tőkékben 26 millió K hitelt voltak kénytelenek a szövetkezetek — bizonyára busás kamatok lefizetése ellenében — igénybe venni.

A központ részéről 140 millió K kölcsönt kaptak. A központnak ezen hitelösszeget majd teljes értékében bankoktól kellett felvennie s ezért a kölcsön utáni kamat súlyos terhet jelentett úgy a központnak, mint a kötelelékébe tartozó szövetkezeteknek. Ezen főbb adatok alapján egy kis átlagstatisztikával könnyű kiszámítani, hogy a lerongyolt ország kisiparosait ily iparpolitikával, nem lehet talpraállítani. A leszegényedett kisipart képviselő 7664 tagból, egy tagra üzleti forgótőkének csak 2400 K saját, a 13 millió K állami támogatásból 1700 K, a központi hitelből 19000 K, az idegen hitelből 3700 K, tehát összesen 24000 K (ebből az állami csak 1700 K) idegen tőke jutott. A termelés és anyagárusításból az egy tagra eső átlagos vállalkozási összeg — 40000 K.

Ha egy kisiparos megélhetési átlagát 5 családtaggal együtt szerényen számítva évi 60000 koronában vesszük számításba,

akkor az ennek megfelelő gazdasági termelés évi átlagértéke 300000 koronára tehető, mert a megélhetésen felül az üzleti regie is tőkésítendő, a kalkuláció 25—30%-os alapon történik. Ennek folyamányaképpen a központba tartozó 7664 tagnak, — hogy minden tag a szövetkezetében találja meg a megélhetését ép úgy, mint a munkás az ő gyári vállalatában, — legalább 2 és egynegyed milliárd gazdasági értéket kell szövetkezeteknek keretein belül termelnie. Tényleg azonban csak 310 milliót termeltek, vagyis az összes szövetkezeti tagok, megélhetési átlagösszegüknek csak 1 heted-részt tudták szövetkezeteik útján megkeresni.

E szomorú számadatok más-kép festettek volna, ha az állam részéről — ha nem is készpénz tőkékben, de legalább közmunkákban, ki- és beviteli kedvezményekben — oly arányú támogatásban részesültünk volna, mint amily arányú támogatást kaptak a gazdák, az aranyparitások buza és kiviteli engedélyek alakjában.

A közgyűlést megelőző kongresszuson a központ vezérigazgatója *Sozánshy Mihály*, az ipari szövetkezetek feladatáról tartott felolvasást. A feladatokat ismeri a kisipar, tisztelettel és hálával van a Központ eddigi tevékenysége iránt; sajnos mi is tudjuk, de lapunk útján tudják a kisiparosok is, hogy nem a Központon mullott, hogy az előbb leközölt számadatok szomorú eredményei helyett — nem volt módjában a vezérigazgatónak egy oly központi tevékenységről beszámolni,

amely méltó lett volna a magyar kisiparhoz. — Ha talán, úgy magunk között ülésezett volna a kisiparosság, a vezérigazgató bátrabban mert volna arról beszélni, amelyet egyébként a legnagyobb óvatossággal, csak a sorok között, futólagosan érintett: a magyar iparpolitika, az iparfejlesztés, az állami támogatásról.

A magyar technológiai iparmúzeum európai hírnevű igazgatója és a magyar kisipar nagymestere *Gaul Károly*, nem mint a kereskedelmi miniszter képviselője, hanem egyszerűen, mint a mi kedves jó tanítónk, a nála megszokott alapos-sággal érdekes felolvasásában: *a kisipar a világkereskedelemben*, kijelölte azokat az utakat, amelyek a kisipar fellendítéséhez és a kisiparosság foglalkoztatásához vezetnek. Százával sorolta fel az oly iparágakat, amelyek a gyáriparral szemben, a kisipar útján nemcsak a belföldi, hanem a külföldi szükséglet szempontjából is eredményesen üzhetők. Történeti adatokkal igazolta, hogy például a szabóiparban, a tömegkonfekciót a Bach-korszak előtt, itt Budapesten az Orczy házban és annak környékén lakó zsidó szabók oly tömegben üzték, hogy az örmény és zsidó kereskedők nagy hajórakományokban szállították az egész keletnek. Az osztrák uralomnak iparpolitikája ezen iparosok iparjogát elvette s kényszerítette őket, hogy a ma is híres Prossnitz és környékén telepdedjenek le. Így tették naggyá a magyar iparosok az osztrákok konfekció iparát.

E tanulságos felolvasások nyomtatásban is megjelennek.

A kongresszus letárgyalta a keresztény szabóiparosok ama indítványát, hogy a központ ne foglalkozzék a tesztilárúknak detail eladásával. Kiss József alelnök indítványára, a Központ igazgatósága

**Faszemet
ne vegyen**

drágán rosszat, jót olcsón kaphat, ha ir vagy elküld **Weisz és Vidor** céghez Józsefvárosi pályaudvar VIII. kapu, Kőbányai-ut, Ganz-gyárral szemben. — Telefon: József 11—31 és József 114—27.

**Köszönet
vegyen**

ugyan ezen cégnél kaphat telepen bármily mennyiségben. — Házhoz is szállítanak legalább 5 mázsás megrendeléseket.

LEFKOVITS ÉS VÁNDOR

BUDAPEST, V., DEÁK FERENC-UTCA 18. SZ.

TELEFON 182—74. (Adria-palota) TELEFON 182—74.

Különbféle gyapjuszövetek, bélésárúk és az összes szabókellékek raktára. — **OLCSÓ ÁRAK!** — **PONTOS KISZOLGÁLÁS!**

saját hatáskörében fogja ezen ügyet — a szabószakválasztmány javaslatának figyembe vételével — elintézni. Nem mulaszthatjuk el e helyütt is megörökíteni, hogy a Központ detail üzletekkel való sáfarkodása ellen az első percben ellene voltunk. Iparkodtunk erről a Központ vezetését tárgyilagossá érveinkkel is meggyőzni. Hogy az indítvány visszavonatot, ez nem gyengeségünket, vagy álláspontunktól való eltérést jelenti, hanem csak annak bizonyítékát, hogy fegyelmetlenül hiszünk igazunk diadalában. A kongresszus a vidéki szövetkezeteknek a Központ igazgatóságában való képviselése iránti indítványát elfogadta.

Meg kell emlékeznünk a kongresszust követő vacsoráról is, mert ott Kiss József, az asztalos szövetkezetek elnöke és Bálint Menyhért, a budapesti szabóiparosok hitel- és termelő-szövetkezetének elnöke a közlegő választásokra való tekintettel, felhívta az ország kisipari szövetkezeteinek tagjait, hogy politizáljunk most, hogy oly képviselőket küldjünk be a nemzetgyűlésbe, akik a 300 ezer magyar kisiparosság érdekeit eredményesen képviselni is fogják.

A másnap tartott közgyűlésen, már csak a hivatalos napirendet tárgyalták le.

Az igazgatóságba a szabóiparosok képviselőiben Bálint Menyhért és Berveiler János választották meg. Bálint Menyhért-et ismerik olvasóink; Berveiler, mint a székesfehérvári szövetkezet elnöke, de mint szabóiparos is, mintaképe a magyar kisiparosoknak. Semmiből fakasztott eredményeket, önerejéből lett nemcsak városának, hanem az országnak is hasznos polgára.

* * *

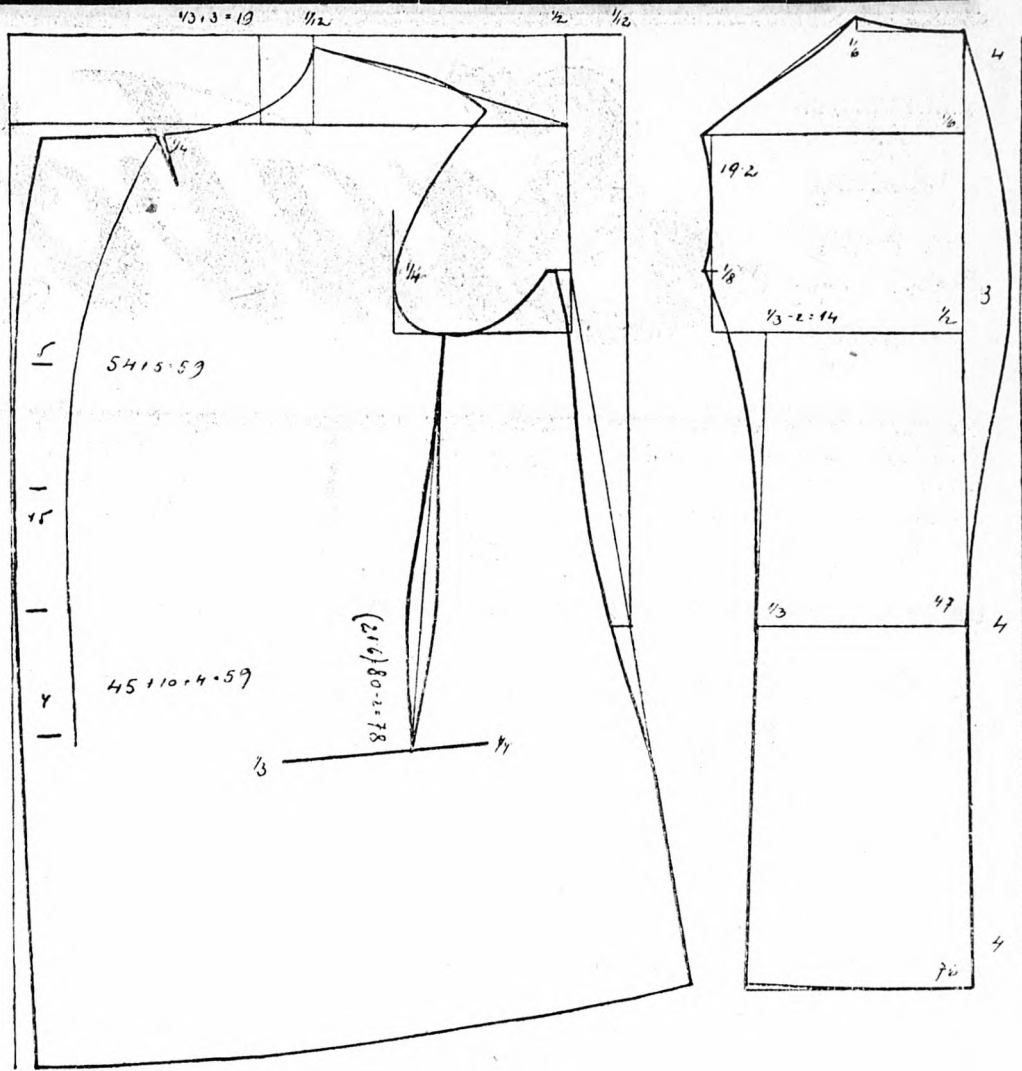
Lepergett a film; világosság lett. Az arcokra kiült a nagy kérdőjel: mi a tanulság? Miről számol be, a hazatérő kisiparos társainak? Mit feleljen arra a kérdésre: hoztál e munkát? Hogy egyik másik kiküldött zavarba ne jöjjön, szolgálunk egy pár oly adattal, amellyel az ily kérdések élei — a sanda mézárós metódusa szerint — letompíthatók.

Hogy lesz e munka? de mennyire hogy lesz... Kiolvastam a napilapokból (igaz, én csak a Világban olvastam), hogy a kereskedelmi minister, a magyar államvasutak fejlesztésére 3 milliárd korona közmunkát rendelt meg; továbbá ugyancsak a kereskedelmi minister a főváros közigazgatási bizottsága útján 6 milliót adott a hadviselt rokkantak részére kölcsöntőkéül és további 3 milliót kamat-

mentes kölcsönképen a fővárosi kisipari hitelszövetkezetnek. — Szép és meghatározó mindez... feleli a kérdező; de mond, te szövetkezeti kiküldött szaktársam, hogy kapok e ezen közmunkából, mint kisiparos munkát, amikor az általad felsorolt névsorban, bár ott van a Rimamurányi vasgyártól, a Taussig Sámuel és Fia gyáron keresztül a naphegyi fogvájóthegeyző r. t. is, mint a 3 milliárd K szállításban részesülő gyári vállalat... de nincs köztük az Iparosok Országos Központi Szövetkezete, holott a közgyűlésen ott volt a kereskedelmi miniszter képviselője, akinek felettes hatósága a kisipari osztály, úgy látszik e közmunkák szétosztásakor a genuai világkongresszusra készítette a statisztikai adatokat s így megfeleltetett arról, hogy jó lesz munkát adni a magyar kisiparosnak is.

Ne félj pajtás, így a kiküldött: nem kaptál munkát, kapsz majd pénzt kamatmentesen. Jó, jó testvér, itt is van egy kis bibi.

A 6 és 3 milliót szeretett fővárosunk kapta kézhez; van ott is elég szegény iparos társunk, akiknek jólesik majd ez a pénz. Nem is ez bánt, hanem az, hogy a fővárosban sok száz iparostársunk szintén az ő iparszövetkezete révén — a Központ útján várja a támogatást az államtól. Várja, de hiába várja, valahogy a népdal szerint... várhatsz babám elvárhatsz... a többit úgy is tudod pajtás. Már most az a kérdés, hogy ahhoz a bizonyos fővárosi kisipari hitelszövetkezethez — hogy jut el az a kisiparos társunk, aki az I. O. K. Sz.-hez tartozik? A kiküldött, a szabatos, célirányos választ illetőleg az I. O. K. Sz. igazgatóságához fordult bár, de úgy a bajusz alatt oly félet morgott, hogy mégis csak az I. O. K. Sz. is jobban tenné, ha a pántlika és törülköző detailárusítás helyett, amely az adminisztrációba fulassza hivatali hadseregének vezérkarát, a ministeri előszobába helyezné el főhadiszállás és nap-nap után 42-es ágyukkal lövetné a közmunkák sáncait, nehogy a gyáripar legyen az egyedüli győző fél. ts.

Sacco, elül és hátul egyformán púpos emberre.

Mérték: 47, 76, 21.6 — , 51, 80, 108 — , 90

19.2	96	6
	12	96

A szerkesztésre nézve legkönnyebb ilyen fajtájú abnormitás az elül és hátul egyformán púpos alak. Jelen mértékűnkél a púp 12 cm., melyet egyenlően osztunk el úgy az elején, mint a hátán.

Megrajzoljuk tehát a viszonylagos normális saccot és hozzáadjuk elöl és hátul a púp nagyságát. A hányadosokat a viszonylagos mellbőség után számítjuk. A háta kirajzolásánál bemérünk a szövet szélétől 4 cm-t és ebben a távolságban párhuzamot húzunk a szövet szélével. A szövet felső szélétől lemérünk 5 cm-t s meghúzzuk a nyakvonalat, ettől $\frac{1}{6}$ rész lefelé a vállmagasság $\frac{1}{2}$ rész hónaljmélység, 47 cm. derékossz és 76 cm. egész hossz. A nyakvonalon bemérünk $\frac{1}{6}$ részt, a vállmagasság vonalán a viszonylagos mellbőség $\frac{1}{5}$ részét (19.2) a hónaljmélység vonalán $\frac{1}{3}$ —2 cm-t (13 cm-t) és a derékvonalon $\frac{1}{3}$ (15 cm) részt. A nyakvonalon megjelölt pontban felfelé mérünk minden esetben 1 cm-t a vállmagasság vonalán megjelölt pontban párhuzamot húzunk a szövet szélével s ezen megjelöljük az állítás csúcsot a hónaljmélység vonalától $\frac{1}{3}$ résszel feljebb. Kirajzoljuk a nyak, a váll, a hónalj és állítás vonalat amint az ábrán látható, majd a félhátára eső púpot az alak szerint rajzoljuk ki.

Az eleje kirajzolása hasonlóképpen történik mint a normális sacconál csak a nyakcsúcsot helyezük 1 cm-rel lejjebb és az arányos alakhoz alakítva a hasbőséghez nem 10 cm. hanem 12 cm-t adunk.

Szabad előadás körünkben.

A budapesti szabóiparosok hitel- és termelő-szövetkezetének elnöke, Bálint Menyhért tanulságos szabad előadás keretében foglalkozott, a csereeszközök fejlődésével. Ismertette a pénz keletkezését, fejlődését; tömör foglalatát adta a pénz gazdasági harcának s ezen harcok nyomán keletkezett gazdasági életnek.

A gazdasági élet számos jelenségével igazolta, hogy a pénznek értéke nem kizárólag annak ércfedezetében van meg, hanem ezen

felül a helyes és céltudatos termelő munka az, amely a pénz vásárló erejét növeli és szilárdítja.

Az ércfedezet, amely a háboru előtt — megdönthetetlen alkotórészét képezte a forgalomban levő pénznemeknek — a háboru után még egyik-másik győzőállamban is alig van meg. Mennyivel inkább hiányzik a legyőzött országokban, azt saját sorsunkon tapasztaljuk legjobban. Ez azonban nem lehet akadály a termelő munkának, mert az államhatalom által kibocsátott és törvényes csereeszköznek megjelölt pénz, — ha egyébként biz-

NŐISZABÓ

Rovatvezető: KOVÁCS J. BERTALAN nőiszabóiparos.

Szaktanfolyamok.

A Szabó Hírlap 1912. évi július 15-iki számában következöket irtuk. »A jó pap holtig tanul«, tartja a régi magyar példaszó, amely sokkal találóbb lenne a szabóiparos-mesterrel való vonatkozásban. A vallási és etikai igazságok örökéletek, azokon vajmi csekély változást ejthet a rohanó idöknek rohanó szelleme, ellenben a szabóipar csaknem évről évre ki van szolgáltatva a változó divatok szeszélyeinek, amelyeket újból és újból el kell sajátitanunk, hacsak el nem akarunk maradni a haladó kortól. Mert ha ezt tesszük, akkor bizvást feladhatjuk magát az iparunkat is. Ilyen gondolatok ébrednek bennünk most, mikor a budapesti m. kir. technológiai iparmuzeumban megkezdődtek a szaktanfolyamok és pedig az első nőiszabómesternők, a szabóipari segédek és szakmabeli nőimunkások részére.

Ezerkilencszázhuszonkettedik év április 20-án a Szabó Hírlap-ban megindítottuk a „Nőiszabó“ című szakrovatot, hogy a fővárosi iparrajziskolában és a m. kir. technológiai iparmuzeumban tanított modern szabászattal, a nőiruhakészítőket megismertessük és hogy részükre egy a mai időben már nélkülözhetetlen szaklapot szerkesszünk. Eme elhatározásunkban az az elv vezérelt bennünket, hogy az utolsó évtizedekben, sem a tudomány, sem a kereskedelem, sem a mezőgazdaság nem tett oly rohamos előrehaladást, mint az ipar. Még harminc év előtt teljesen elegendő volt az a tudás a szabóiparos részére, amelyet inas- és segédveiben a mesterétől változatlanul átvett. Ma már azonban, mikor iparunk önértékes versenyre akar kelni a legrégebb ipari államok produktumaival, a további és mindig további tanulás elől egyetlen egy szabóiparos sem zárkozhatik el.

Hogy a Szabó Hírlap ezen feladatának megfelelhessen, szerkesztőnk Kovács J. Bertalan és Gyuris Pál nőiszabóiparosokat kérte fel a szakrovat vezetésére, kik szívesen vállalkoztak, hogy szaktudásukat lapunk útján közreadják.

A férfiszabóiparban Bálint Menyhért szabóiparos keresetének jelentékeny feláldozásával a fővárosi iparrajziskolában és a m. kir. technológián ezer és ezer férfiszabósegédet és mestert oktatót ki. Ugy ő, mint tanítványai a Szabó Hírlap útján, a szaktanfolyamok iránti lelkesedést állandóan napirenden tartották, ezzel a férfiszabóipar fejlesztésében hervadhatatlan érdemeket szereztek.

A nőiszabóiparban is lehetővé akarjuk tenni a tanfolyamokon szerzett alapismeretek továbbfejlesztését és a váltakozó divat követelte gyakorlati utmutatásoknak összefüggő közlését.

Fel kell említenünk — igaz, hogy restelkedve — hogy a fővárosban van egy kamarai titkár, a kisipari ügyek előadója, a nőiszabóiparosok közé befurakodott »idegen«, aki csúf és gunyos kritikával illetve a nőiszabóipar két utörőjét, mert a Szabó Hírlapban és nem az ő privát passziójára, »veszekedésre« és »hirdetésre« fenntartott lapjában adják közre szakrajzokat. Mi a legnagyobb hálával fogadnánk szakembereknek bármily éles kritikáját, de a szabászathoz és szabósághoz nem konyító Moór Jenőnek kritikája felett napirendre tévünk, mert fennhéjázó és meggondolatlan eljárásával azt a rosszakaratot merítjük, hogy törekvő iparosoknak ambícióját akarja szegni.

A szaktanfolyamok és a szak-sajtó fejlődésének lavináját az önzés kis sziklája meg nem állíthatja. Annak rohanni kell egyenes útján s a merre jár nyomában — mint tél után tavaszkor a vetés — új életre sarjadzik az egész magyar ipar.

Mértékvétel.

Mielőtt egy szabásmintát megrajzolni óhajtanánk, elsősorban szükségünk van pontos mértékre. A mértékvételnél figyelniünk kell a következő sorrendre:

1. Mellbőséget a karok alatt körül mérjük.
2. Derékbőséget kissé szorosan, vastag ruhán vett méretből egy-két centimétert leszámítunk.
3. Felsőmellszélességet fõnta nyak alatt 2—3 centiméternyire, a vállcsuklótól mellen át a másik vállcsuklóig.
4. Alsómellszélességet a karhajlástól a mell legkiemelkedőbb pontján át a másik karhajlásig.
5. Eleje-hosszát a nyakhajlástól derékig.
6. Mellmagasságot hátul a nyakközéptől a nyakgerincoszloptól, a legkiemelkedőbb hetedik nyakcsigolyától előre mérve, a mell legkiemelkedőbb pontjáig.
7. Egész eleje-hosszát ugyanugy mérjük, mint a mellmagasságot, csak tovább vezetjük a centimétert derékig.
8. Oldalhosszát alul, a karhajlástól derékhajlásig mérünk.
9. Háthosszát a hetedik nyakcsigolyától derékig és tovább (kabát- vagy ruhahosszánál), aszerint, amint a divat megkívánja.
10. Hátszélességet a válltól a lapockacsonton át a másik vállig.
11. Nyakbőséget alul mérünk.
12. Csipőbőséget a derék alatt, 16 centiméter magasságnál mérünk.

Szakrajzok.

Rajzolta: Gyuris Pál nőiruhaszabó mester szabászati szakoktató.

Derékbélés alapvonalai.

A szakrajzok kisebbitése eredeti méretnek $\frac{1}{4}$ része.

Elsősorban huzunk egy vízszintes vonalat, melynek bal végét *A* ponttal jelöljük, ezen a vonalon *A—B*-ig lemérünk mellbőséget $48+2$ cm-t, ez esetben 50 cm-t az *A*-tól és a *B*-től lefelé huzunk függőleges vonalat, ezen *A—C*-ig és *B*-től *D*-ig mérünk háthosszát 38 cm-t. *C*-től és a *D*-től fölfelé *E* és az *F* pontig $\frac{1}{2}$ *AC*-t mérünk 19 cm-t. *E* és az *F*-től fölfelé $\frac{1}{2}$ *AE*-t $9\frac{1}{2}$ cm-t mérünk. Ezzel az 1. ábra megszerkesztése be van fejezve.

Miután a további rajzok rövidített magyarázattal lesznek ellátva, kérem az alábbi magyarázatot figyelemmel kísélni (1. ábra):

$$A B = mb = 48 + 2 = 50 \text{ cm.}$$

$$A C = B D = hh = 38 \text{ „}$$

$$C E = D F = \frac{1}{2} A C = 19 \text{ „}$$

$$E G = F H = \frac{1}{2} A E = 9\frac{1}{2} \text{ „}$$

B-től *I*-ig és a *H*-től *J*-ig itt $\frac{1}{3}$ nyakbőséget 6 cm-t mérünk, *A*-tól *K*-ig és a *C*-től *L*-ig szintén $\frac{1}{3}$ nyakbőséget $6 + 1$ cm-t. Ez esetben

7 cm-t *I*-től fölfelé és a *B*-től lefelé állandóan 1 cm-t mérünk. Következik a hátközépvonal beállítása: *D*-től befelé *I* pontig mérünk, mellbőségéből kivonjuk a derékbőséget. Különbözet: $16:4$, ennek $\frac{1}{4}$ részét ez esetben 4 cm-t. *I* pontot összekötjük a *B* pont alatt lemért ponttal, ez a vonal képezi a megkezdett szabás vonalát. *M—N*-ig $\frac{1}{2}$ hátszélességet, 17 cm-t mérünk, *N*-től *O*-ig $\frac{1}{4}$ mellbőséget, $12 + 1$ cm-t, ez esetben 13 cm-t. *E*-től *P*-ig és *C*-től *Q*-ig $\frac{1}{2}$ mellbőséget, 24 cm-t. *P* pontot összekötjük *Q* ponttal, az *N* és az *O* pontokra huzunk merőleges vonalat fölfelé és lefelé *R—S* pontig mérünk, $\frac{1}{2}$ *RN* ez esetben $4\frac{3}{4}$ cm.

A 2. ábra rövidített magyarázata a következő:

$$B I = H J = \frac{1}{3} ny b = 6 \text{ cm.}$$

$$A K = C L = \frac{1}{3} ny b + 1 = 7 \text{ cm.}$$

$$D I = mb - db = 4$$

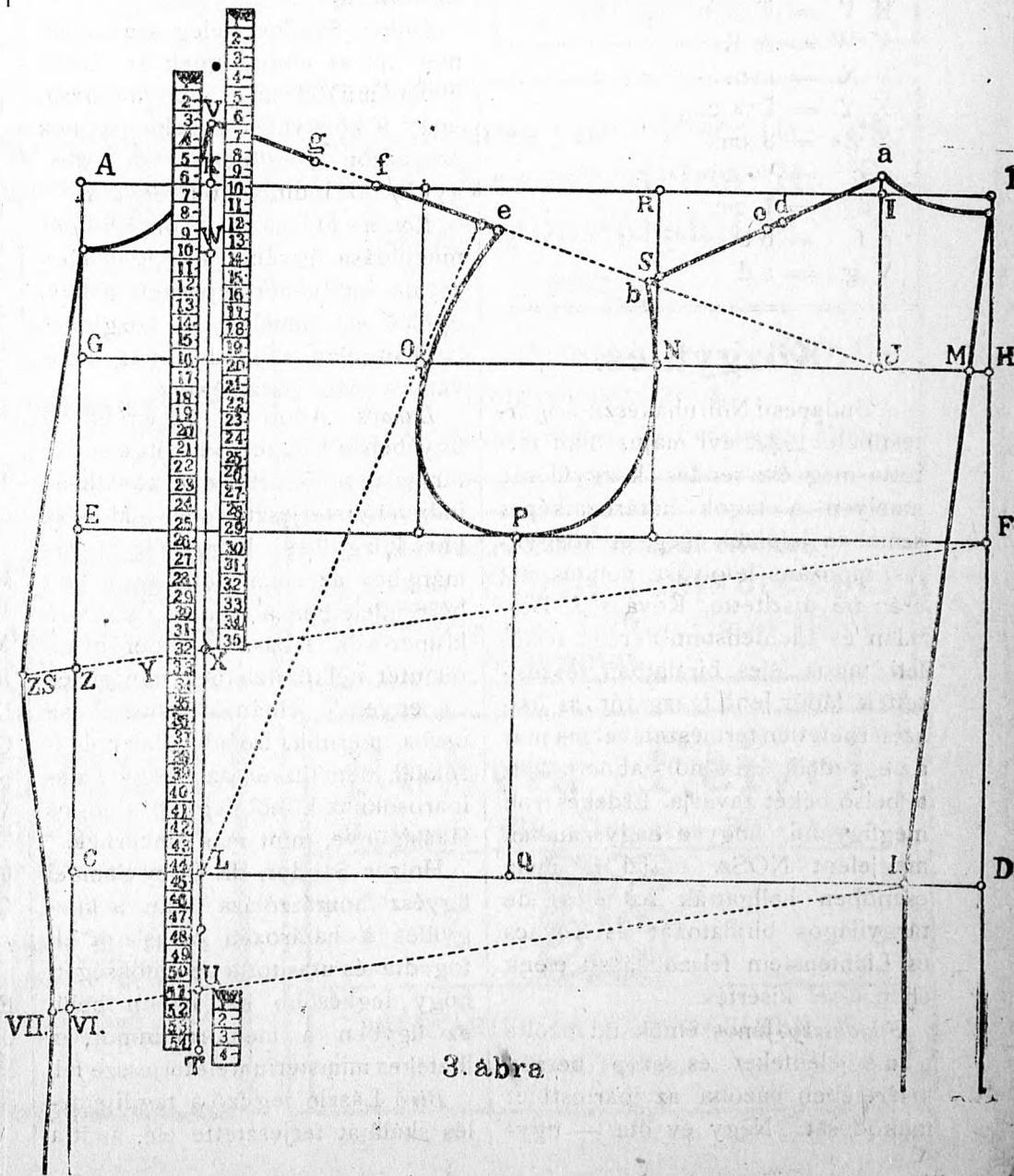
$$4 \text{ cm.}$$

$$M N = \frac{1}{2} hsz = 17 \text{ cm}$$

$$N O = \frac{1}{4} mb = 12 + 1 = 13 \text{ cm}$$

$$E P = C Q = \frac{1}{2} mb = 24 \text{ cm}$$

$$R S = \frac{1}{2} R N = 4\frac{3}{4} \text{ cm.}$$

3. ábra magyarázata :

K—T-ig lemértünk egész eleje hosszát, 54 cm.-t, ebből kivonjuk $\frac{1}{3}$ nyakbőséget, 6 cm.-t. T-től U-ig mérünk $\frac{1}{3}$ L T ez esetben $3\frac{1}{4}$ cm. K—V-ig mérünk T U = $3\frac{1}{4}$ cm.-t. V-től lefelé W-ig lemértünk A K = 7 cm.-t. V-től lefelé X pontig lemértünk mellmagasságot, 35 cm.-t, ebből levonunk $\frac{1}{3}$ nyakbőséget 6 cm.-t, az eleje kimérést a rajzon feltüntetett centiméter jelzi, V pontot összekötjük J-vel, W ponttól húzunk vízszintes vonalat A vonalig, X pontot összekötjük F ponttal U pontot pedig római I. ponttal, L pontot összekötjük O-val ez által kapunk eleje váll szélességet a karlyuk megrajzolásánál még egy centiméterrel szélesítjük X-től Y-ig állandóan $1\frac{1}{2}$ cm.-t mérünk, Z-től kifelé ZS-ig 3 centimétert mérünk, Z-től kifelé mért 3 cm. derékbéléseknél állandóan megmarad, csak a rendellenes méreteknél $2\frac{1}{2}$ cm.-t fogunk mérni. Római VI-tól VII-ig 1 cm. a váll elosztásánál első sorban megmérjük a hát vállszélességet kis a b-vel jelölve ez esetben 14 cm. a-tól c-ig $\frac{1}{2}$ vállszélesség 7 cm. c—d 1 cm. e-től fölfelé eleje vállvonalán f-ig $\frac{1}{2}$ vállszélességet 7 cm.-t mérünk, V-től g-ig, félvállszélességet 1 centiméterrel kevesebb ez esetben 6 cm.-t. Ez által az elejeváll kevesebb lesz mind a hátváll, miután ezt reá tartjuk az elejére.

Rövidített magyarázat :

K T = e e h — $\frac{1}{3}$ ny b
 T U = $\frac{1}{3}$ L T
 K V = T U
 V W = A K
 V X = m m — $\frac{1}{3}$ ny b
 X Y = $1\frac{1}{3}$ cm.
 Z Zs = 3 cm.
 a c = $\frac{1}{2}$ a b
 c d = 1 cm.
 e f = b c
 V g = a d

Közgyűlés.

A Budapesti Nőiruhakészítők Ipartestülete 1922. évi május 3-án tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen a tagok határozatképes számban jelentek meg. A közgyűlés imponáns lefolyású volt és sok szép nő diszította. Kovács J. Bertalan és Lichtenstein Ferenc testületi tagok éles bírálatban részesítették Moór Jenő igazgatót, ki összeférhetetlen természetével ma már az egyedüli, aki a nőiszabók között a belső békét zavarja. Érdekes volt megfigyelni, hogy a nagyszámban megjelent NOSz. tagjai is méla csendben hallgatták az éles, de tárgyilagos bírálatokat és Kovács és Lichtenstein felszólalásait élénk éljenzéssel kísérték.

Fiklokszky János elnök üdvözölte a megjelenteket és szép beszéd kíséretében vázolta az ipartestület működését. Négy év óta — ugy-

mond — elnöke az ipartestületnek és az ipartestület vezetését akkor vette át, amikor a forradalom fergetege következtében az ipartestületben a legnagyobb békétlenség és egyenetlenség volt napirenden. Egyetlen főtörekvése volt, hogy az ipartestületben a békét megteremtse, örvend, hogy a tagok lelkes támogatása ezt lehetővé tette és sikerült neki az ellentéteket eloszlatni. Sajnálattal állapítja azonban meg, hogy a tagok, úgy az ipartestületi, mint a kör életében nem fejtenek ki kellő tevékenységet, sőt inkább közönnnyel viseltetnek. Kéri a tagokat, hogy vállvetve munkálkodjanak a köz javára.

Biró László jegyző az évi jelentést olvassa fel, amelyből kiemeljük a következőt :

Foglalkozott az előjáróság a kontárok ősi problémájával és a tanoncnevelés kérdéseivel. A testületi iroda igyekezett a nagy igényeknek s a hatósági jellegű ügykörökön kívül különösen adózási lakásügyi és utazási bizonylatok kiállításával volt a tagok szolgálatára. A testületi taglétszám örvendetesen emelkedett. Bekebelezett 301 új tag, töröltetett 69. Sajnos, a közigazgatási hatóságok az iparlajstromi változásokról késedelmesen értesítik a testületet s ennek következtében nem minden megszűnés vezethető keresztül. A testület összes bevételei 270,682 90 K-ra, összes kiadásai 241,827.74 koronára rugtak, a pénztári többlet tehát 34550 korona.

Német István bemutatja a zárszámadást, amelyet a közgyűlés tudomásul vett.

Holzer Sándor meleg szavakban méltatja az elnökségnek az elmúlt évbeni működését és indítványozza, hogy a közgyűlés az elnökségnek szavazzon köszönetet. A közgyűlés az indítványt elfogadta.

Kozsei Mózes a kontárkérdés megoldása ügyében egy igen életrevaló indítványt tejesztett a közgyűlés elé, amelyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott. (Az indítványra még visszatérünk.)

Lukács Adolf a lakásrendelet ügyében a töle megszokott éles, de tárgyilagos beszédben a következő indítványt terjesztette elő : Mondja ki a közgyűlés, hogy felir a kormányhoz az ellen, hogy az új lakásrendeletben a lakásban dolgozó kisiparosok lakását mindenrevaló tekintet nélkül üzletnek minősítsék és egyenlő elbánást követel az orvos, mérnök, író stb. állampolgárokkal, nem türvén azt, hogy a kisiparosoknak kisebb legyen a jogos lakásigénye, mint más embernek.

Holzer Sándor, dr. Dócy Sámuel ügyész hozzászólása után a közgyűlés a határozati javaslatot elfogadta és utasította az elnökséget, hogy legkésőbb két napon belül ez ügyben a memorandumot az illetékes ministerium elé terjessze fel.

Biró László jegyző a tagdíjemelés skáláját terjesztette elő, amit a

közgyűlés többek hozzászólása után egyhangulag elfogadott.

Német István a költségelőirányzatot olvasta fel. Kovács Bertalan szépen megokolt beszédben kérte a közgyűlést, hogy az 50.000 koronás alapítványt az ipartestület ne segélyezésekre használja fel, hanem építsen az ipartestület a nőiszabók részére *aggok házat*. Ezt annál is könnyebben teheti meg, mert Kucsár István elnökle alatt létező asztaltársaság e célra az ipartestületnek egy telket ajándékozott.

Felemlíti egyben, hogy Moór Jenő a testület hivatalos lapjában állandóan becsmérő kritikában részesíti azon testületi tagokat, kik nem vágódnak előtte hasra, mint a dallai láma előtt.

Lichtenstein Ferenc szintén csatlakozik Kovács J. Bertalan előadásához. Ő ugyan nem törődik vele, hogy róla Moór mit firkál, de elítéli, hogy a Szabó Hírlap iránti féltékenységből, a szakma terén érdemeket szerzett iparosokat gunyos kritikában részesít. Elítéli még azért is, mert a nőiszabók között állandóan az ellentéteket szítja, ami a nőiszabók között a békétlenséget idézi elő.

Pártolja Kovács indítványát, csak kiegészíteni óhajtja. Szerinte nem elég az, ha egyesek akár 10.000 koronát is adakoznak e célra, ehhez a nemes intézmény felépítéséhez minden nőiszabónak kell egy-egy téglát hordani. Ő, úgy hiszi, ha mindenki tehetségéhez mérten évenként bizonyos összeget áldoz e célra, úgy e terv könnyen megvalósítható. Indítványozza, hogy az előjáróság a legrövidebb időn belül foglalkozzék ez ügygel, dolgozzon ki egy tervezetet, amelynek alapján az agitáció megkezdhető legyen.

Holzer Sándor a munkaközvetítő ügyét — mint a nőiszabóságra legégetőbb kérdést — teszi szóvá. Kéri az irodát, hogy ezt a kérdést állandóan tartsa napirenden és a legmesszebbmenőleg törekedjék arra, hogy a munkaközvetítő kitűzött céljának megfelelhessen.

A közgyűlés következőket választotta meg :

Alelnökké Almási Antal.

Előjárósági rendes tagokká : Csittek József, Heimlich Mór, Kovács Ferenc, Krausz Fanny, Máhig János, Miskolczy Amália, Münz Gyula, Rothbaum Mihály, Szakatis Mária, Urbach József, Vadász József, Valló Gusztávné, Vékey István, P. Weinberger Sári, Wohryzka József, Wolf Károly.

Számvizsgálókká : Drucker Manó, Francisti Sándor, Kiss László, Klein Gyula, Németh István.

Főpénztárossá Schwarcz Mór.

Előjárósági póttagokká : Bakács Ernő, Nagy Rudolf, Csernyegi Rudolf, Hermann Márk, Svidronyi Viktor, Gyovay Vilma, Stricker Ármin.

Figyelem !

A Nőiszabóiparosok Körében minden szombaton este a nőiszabóiparosok és iparosnők társas összejövetelt tartanak, amelyen alkalmakkor a nőiszabókat érdeklő közgazdasági és szakkérdésekről fognak tárgyalni.

Tagdíjemelés.

A Nőiruhakészítők Ipartestülete az ipartestületi tagsági díjakat a következőkben állapította meg :

Segédszemélyzet nélkül	60 K
3 segédszemélyzetig	100 „
4—6	200 „
7—10	400 „
11—20	800 „
20—	1200 „
Bekebelezési díjak	200 korona.

Felszólítás!

Az oktatásügyi bizottság felkéri a szaktársakat, hogy akiknél a könyvtárból könyv van kint, azt azonnal hozza be, mert a könyvtár rendezés alatt van.

Adomány.

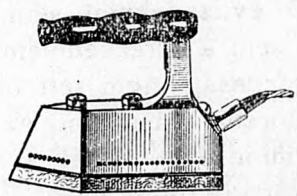
A budapesti szabóiparosok hitel- és termelő szövetkezet tisztviselői és alkalmazottainak nyugdíjalapjára Horváth Sándor 5.—, Munk Arthur 25.—, Pozsár Sándor 37.50, Kardos Vilmos 50.— K-ás adományáért köszönetet mond a nyugdíjbizottság.

Szabászati szakkönyv

Szerkeszti és kiadja Hlinka Jenő, techn. szakoktató.

Kapható a szerzőnél, Damjanich-u. 41. Ára 300 koron a

Faszénnel legdrágábban Gázzal drágán

„Pluto“ villanyvasalóval legolcsóbban vasal.

Hollitscher Testvérek

„Pluto“ villamos szabó-vasalóipar
 Budapest VIII. József-körút 10.
 Telefon : József 95—62.

Tisztelt olvasóinkkal tudatjuk, hogy a Kovács Adolf és Kovács Béla szerkesztésében megjelenő

Szabászati Szakkönyv

II. és III. füzetét

junius 1-én postára adjuk. Kérjük a Szabászati Szakkönyv megrendelőit, hogy a pénzt előzetesen beküldeni sziveskedjenek, mert utánvéttel a könyv 20 koronával drágább.

tosítva van az alkotó termelésnek minden feltétele, — nem akadály a egy ország fejlődésének.

A pénz iránti bizalmatlanság az ország polgárainak nagy kárt okoz, mert egyfelől eltűnik a ládafiába, másfelől felhalmozódik a nagytőkésnél és bankoknál. Az előbbi esetben a pénz elértéktelenedik, a mindennapi kenyér pedig drágább lesz és az ország egyik társadalmi rétegét juttatja kiváltságos helyzetbe, az utóbbi esetben pedig lehetetlenné teszi az ország iparosainak — különösen a »kisiparosoknak«, hogy iparunk üzéséhez megfelelő tőkéhez jussanak, tőke hiányában pedig nem tudnak alkotó ipari tevékenységet kifejtetni.

Furcsa jelensége a mai gazdasági életnek, hogy a nagybankok a betévtőknek 2—3%-os kamatoztatást juttatnak akkor, amikor a kölcsönök után oly magas kamatozást kötnek ki, hogy a kölcsöntevőnek lehetetlenné teszik az idegentőke igénybevételét.

Ezzel kapcsolatosan az előadó ismertette a szövetkezetek gazdasági hivatását; a szövetkezetek szerves munkájában látja biztosítva a kis gazdasági erők fejlődését. Példákkal igazolja, hogy a legnagyobb gazdasági anarchiában leledző országokba a szövetkezetekben rejlő értékes gazdasági erők kezdtek meg elsősorban a tervszerű munkát.

Ismerteti a szabókisiparosok szövetkezeti munkáját; foglalkozik a budapesti szabóiparosok hitel- és termelő szövetkezet 22 éves működésével s ennek kapcsán helyteleníti a szabókisiparosok abbeli gazdasági féltelmét, hogy megtakarított tőkéjét nem szövetkezetének megerősítésére fordítja, hanem vagy otthon őrzi, vagy pedig a nagytőkét képviselő bankokban helyezi el.

Sokszor halljuk, hogy szövetkezetünk nem fejlődik, nem akarja üzletvitelét kibővíteni. Hogy fejlődjék, amikor elvonjuk tőle a szükséges tőkét. Nem rohanhatunk a kapitalisták ölébe, mert nem célunk egyesek jólétének fokozása, hanem összes tagjaink érdekének istápolása. Általános a panasz, hogy a pénznek nincs értéke. Nincs is értéke az olyan pénznek, amely a csere folyamatából kivonatik. Ha tehát a szabókisiparos önmaga nem tudja felesleges tőkéjét gyümölcsöztetni, bocsássa azt rendelkezésére saját szövetkezetének, amely azt oly gazdasági üzletvitelben fogja hasznosítani, amelynek előnyeit az összes tagok élvezhetik, de élvezzi a betévtő is, nemcsak a tőkéjének a kamatozásában, hanem az anyagbeszerzésben és termelésben is. Így lesz az értéktelen pénz, áldást fakasztó gyógyszer és értékes gazdasági csere eszköz.

A nagybankok a kisemberek apró betétjeinek milliárdjaival nagy ipari vállalkozásokat, gyárat létesítenek; a bankok a kisiparosok tő-

kéjével magát, a kisipart teszik tönkre. Magában a szabóiparban sok oly vállalkozás van, amelyeket a szabóiparosok fillérjeivel tartanak fent. Volt idő, amikor a konfekcióipar ellen tiltakoztunk, de pénzünk sok oly bankba vittük, amelyek révén virágzó lett a konfekcióipar.

Ma nekünk van szükségünk a konfekcióiparra, tehát itt az idő, hogy minden máshol elhelyezett vagy otthon őrözött filléreinket hadba állítsuk s ezzel megélhetésünket biztosítsuk. Ennek módzataira nézve az érdeklődők a kellő felvilágosításokat szövetkezetünkben kapják meg.

* * *

A nagyszámban megjelent hallgatóság részéről Lukács Ferenc szóvá tette, a szabóiparban keletkezett szövetkezetek tultengését, mert ezek csak szétforgácsolják, de nem egyesítik a kistőkét s egymásika csak cimben szövetkezet, mert egyébként személyi érdekeket szolgál, miután tagjainak létszáma teljesen jelentéktelen.

Az előadó erre nézve találó válaszképpen, az egyébként nagyon hasznos növényekre hivatkozik, amelynek törzsén szintén fattyuhajtások nőnek ki. A jó kertészek feladata, a fattyuhajtásokat lenyirbálni.

Az ipari szövetkezetek fattyuhajtásait, az alkotandó ipariszövetkezeti törvény lesz hivatva lenyirbálni; nekünk pedig az a kötelességünk, hogy felvilágosító munkánkkal — a vadnövények beoltásaképpen — a nemes gyümölcsöket termő szövetkezetekbe tömöríteni a kívül álló társainkat.

Prokopecz János, mint az Egye-

sült Szabóiparosok Köre elnöke, felhívja a kör tagjait, hogy szíveleg meg az előadó tanítását s egyben megköszöni az előadó fáradozását. Köszönetet mond Németh Gyulának, az ipartestület elnökének, Wigand Mihálynak, a szabómesterek országos szövetsége elnökének, Nádasy Antalnak, mint az Iparosok Országos Központi Szövetkezet kiküldöttjének és Tibor Samu, szövetkezetünk igazgatójának, hogy szíves megjelenésükkel az előadás jelentőségét emelték.

Forgalmi adó.

A Budapesti Férfiszabók Ipartestület elnöke, Németh István és lapunk szerkesztője 1922. május 19-én Dr. Varga Imre pénzügyi államtitkárnál jártak, hogy az otthon mások számlájára dolgozó szabókisiparosok forgalmi adójára vonatkozólag, világos és tiszta helyzetet teremtsenek. A forgalmiadó törvényben ki van mondva, hogy az otthon dolgozó munkások a forgalmiadó fizetése alól mentesítve vannak. Ennek dacára, valahány adóellenőr járt a szabókisiparosoknál, annyiféleképpen magyarázták, miáltal a kisiparosok folytonos zaklatásoknak voltak és vannak kitéve. Az államtitkár ur nagyon szívelegesen fogadta a küldöttséget és több mint ¼ óráig tartó tanácskozás után, az ez ügyben készített memorandumot átvette és megígérte, hogy a lehető legrövidebb időn belül dönteni fognak ez ügyben és a döntésről az Ipartestületet sürgősen értesíteni fogja.

A tanácskozáson az államtitkár úrnak az volt a véleménye, hogy az

otthon dolgozó munkás alatt azt érti, ha valamely munkás — ha iparjoga van is csak *egyedül*, minden *segédszemélyzet* (tanonc) nélkül egy, akár több üzletbe munkabérért dolgozik. Ilyen kisiparos forgalmi adót nem fizet. Mihelyt azonban az illető otthon dolgozó munkás több munkát vállal, mint amennyit maga elkészíteni tud és segédszemélyzetet foglalkoztat, már nem tartozik az *otthon dolgozó munkások*, hanem a *vállalkozók* kategóriájába, tehát forgalmi adót fizetni tartozik, még akkor is, ha azt más munkaadók és nem rendelők részére készíti.

Mihelyt a pénzügyministeri döntés — illetve leirat az Ipartestülethez leérkezik — azt lapunkban azonnal közöljük. Felhívjuk tehát szabókisiparostársainkat, hogy forgalmi adóról könyvet mindenki vezessen.

Szerkesztői üzenet.

Mindazon iparostársaink, kik a »Szabászati Szakkönyv«-et megrendelték, értesítjük, hogy a könyvhöz szükséges papír késedelme folytán fennakadás történt. Szabóiparostársaink elnézését kérjük. A könyveket e hó végén okvetlen szállítjuk.

HORVÁT ÉS SUGÁR

POSZTÓ ÉS BÉLÉSÁRU
GYÁRI LERAKATA

BUDAPEST,

V., NAGYKORONA-U. 21.

Szabóvasalók

külföldi patentfogóval

8	9	10	11	12	
500.—	535.—	605.—	656.—	690.—	kor.
	13	14	15	16	
	760.—	810.—	850.—	940.—	korona.

IMREY MIHÁLY vaskereskedés
Budapest, VII., Király-u. 49. Tel.: József 106—66.
T e r é z - t e m p l o m m a l s z e m b e n.

Angol-magyar Posztó- és Textil Kereskedelmi R. T. nagy posztóraktára.

Budapest IV., Hajó-utca 12—14. Wien II., Hofgartenstrasse 2.

Igazgatók: Fischer Miksa és Beckmann Miksa.

Horetzky Jakab

legelőbb posztó és bélésáruháza

Budapest, VII., Dohány-utca 16—18. sz.

Telefon: József 125—51.

Bélésárúk és szabókellékek

Legelőbban Fürth Testvéreknel

VII., Dob-utca 4. sz. (Telefon: József 123—26)

vásárolhat.

SCHWARCZ MÓR

Budapest, VII, Dohány-u. 5/B.

Telefon 74-24 József.

Legfínomabb gyapjuszövetek, angol és francia áruk nagy raktára, nagy választék a legújabb női costumökre. Az összes szabókellékek olcsó árban kaphatók.

Bohrer Feivel

Budapest, VII., Dob-utca 38. szám.

BÉLÉSÁRUK ÉS SZABÓKELLÉKEK RAKTÁRA.

SZEMLE.

Bérmozgalom.

A saját műhelyükben, polgári és egyenruhát készítő munkaadóknál a szabómunkások 48 koronás órabért kértek. A mesterek ezen órabért megadni hajlandók nem voltak, így a munkások munkakönyveiket kikérték. A Szabómesterek Országos Szövetsége a kilépett munkásokkal, a munkások szervezete révén tárgyalásokba bocsátkozott és 46 koronás órabérben állapodtak meg.

Természetes, hogy ezen munkaadóknál a 46 koronás órabér és a 7 koronás műhely és kellékpótlék az odadolgozó szabók-siparosoknak is jár, amelyre szabókisiparostársaink figyelmét felhívjuk. Nevezett cégek a következők:

Guttman A. és Fia, Fodor Béla, Schäffer Jónásné, Majtényi Mihály, Csemel és Manheim, Horecky Béla, Brachfeld Ferenc, Balla József, Krizsek Ferenc, Harcsa Béla, Fehér Béla, Neuländer K. és Testvérei, Gonda és Társa, Horváth György, Weiner és Grünbaum.

Gondoskodjunk családukról.

A Bpesti Férfiszabók Ipartestülete előjárósági ülése a Mezei által be-terjesztett nyugdíj- és rokkantügygyel foglalkozott. Gerő Dávid előjárósági tag a bizottság nevében jelentette, hogy a nyugdíj- és rokkantügy megvalósítását a jelen időben nem tartja keréskülvihetőnek. Ő azonban foglalkozott az életbiztosítás kérdésével és a jelen helyzetben azt ajánlja az előjáróságnak. Gerő jelentése folytán megindult vitában Gonda és Balint Menyhért az életbiztosítás célszerűségét vitatták, habár Balint szerint a rokkant- és nyugdíjügyet a napirendről levenni nem szabad. Ő — úgymond — látja, hogy a Szabó Hírlapban a *Mercur biztosító* Részvénytársaság az ügyet állandóan napirenden tartja, ajánlja is a biztosítást, azonban ezt mindenki maga megteheti, ellenben a nyugdíj- és rokkantügy megvalósítását az össziparosságnak kell szervezetei útján forszírozni.

* * *

A Szabó Hírlap e kérdéssel már több alkalommal foglalkozott és az ipari kongresszusokon is állandóan az iparosság nyugdíj- és rokkantügye napirenden volt. Álláspontunk az volt, most sem más, hogy ebből mindaddig nem lesz valóság, amíg ezt a kérdést az állam intézményesen meg nem oldja. Az életbiztosítás kérdéstől az iparosság mindig idegenkedett és nagyon nehezen barátkozik meg e kérdéssel. Ugy tudjuk, hogy a *Mercur általános biztosító részvénytársaság* egyik főhivatalnokai ez ügyben az Egyesült Szabóiparosok Körében felolvasást fog tartani. Ajáljuk, ha ez ügyben a szabóiparosok értesítést kapnak, úgy e felolvasáson minél tömegesebben vegyenek részt.

Részvénytársasági főkönyvelő az esti órákban **könyvelést vállal**, Címe megtudható a szerkesztőségben.

SCHWARCZ LAJOS BUDAPEST, IV. Deák Ferenc-u. 17.

MINDEN FAJTA ANGOL FRANCIA- ÉS HAZAI GYÁRTMÁNYU POSZTÓ-, GYAPJUSZÖVETEK, BÉLÉSÁRUK ÉS SZABÓKELLEKEK GYARI NAGY RAKTÁRA.

Brück és Grosz

V.,
Erzsébet-tér
5.

Telefon:
42-43

Az összes bélésárak és szabókellékek raktára nagyban és kicsinyben. Figyelmős kiszolgálás.

Gombpréseket

szövetgomb készítéséhez pliszírozók, himzők, konfektiosok, kézimunkaüzletek, szabók, sapka-készítők, kárpitosok részére gyárt

Békebelli minőség! Cérna- és vászonalljak alsó résszel!

Willner Róbert gombgyára

a Rókus mögött VIII., Kőfaragó-utca 9.

Kraszner Lajos Budapest

IV., SÜTŐ-UTCA 2. SZ. (Deák Ferenc-tér sarok)
TELEFON: 97-74. TELEFON: 97-74.

Legfinomabb gyapjuszövetek és a szabósághoz szükséges összes bélésárak nagy raktára. — Elismert olcsó árak!

GAL JÁNOS

KELMEFESTŐ- ÉS VEGYTISZTÍTÓGYÁRA
TISZA KÁLMÁN-TÉR 5. SZAM.
TELEFON 103-30 JÓZSEF.

Varrógépeket,

újat, használtat, mindenféle családi, női- és férfiszabó és cipész varrógépeket legolcsóbban árusít

Krausz Henrik Budapest
Veres Pálné-utca 30 sz.

Vízonteladóknak engedmény!

Szabóipari varrógépek

BACHRACH SÁMUEL ÉS FIAI BUDAPEST
VII. KERÜLET, WESSELÉNYI-UTCA 56. SZ.

állandó nagy raktára és

javítóműhelye

Javításokat 24 órán belül hathavi felelősség mellett eszközölünk.

Gombkirályhoz!

Legnagyobb gyári raktár mindennemű gombokban. Nagyban és kicsinyben

Telefon:
122-74.

Laufer Arnold
Budapest, Laudon-utca 7.

Weisz H. Ármin

Gomb- és varrókellék kereskedő.

Raktári és vásári kereskedők

legolcsóbb bevásárlási

forrása. Károly-körut 13.

Teleky-tér 9. szám.

Mindennemű szabó- és varrókellékek, bélésárak legolcsóbb bevásárlási forrása.

A megrendeléseket házhoz szállítom.

Bohrer Jakab

VIII. Népszínház-utca 57.

GYÖRY ÉS RÉVÉSZ

BUDAPEST V. DEÁK FERENC-U. 14.

Különböző gyapjú szövetek

és bélésárak nagy raktára

Olcsó árak! Nagyválaszték!

Telefon:
178-50.

„HUNGÁRIA”
faszén vállalat

olcsó és jó faszenet

szállít a szabóiparosok részére

VIII. Jázmin-utca 26. sz.

Telefon: József 3-73.